

בס"ד

כניסת השבת – 16.11
יציאת השבת – 17.22
רבנו תם - 17.53
(אופק חדרה)

נא לא לציין גיליון בעת התפילה!!!

מתוק מדבש

שנה שביעית – גיליון 266
פרשת ויגש תשפ"א

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י
הרב ברוך בוקרה שליט"א
פניית הכנסת 'פני יוסף' בעצת אולפא
ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' במלפון 073-2951228

יום חמישי בשעה 17.30
אי"ה שיעור על פרשת השבוע:
ביהכ"נ הרמב"ם (תימנים) רח"ה באייר
השיעור ישודר בליג' ב'קול הלשון'
(להאזנה 03-6171111)

ביום שבת קודש
14.30 שיעור פרשת שבוע
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
ברוכים הבאים בעש ה'

מוטעמת ב'פסק' והמילים 'אל תעצבו' במונח רביעי.
אומר ה'אמרי אש': בכך רמזה התורה כי 'ועתה' יהיה לכם
פסק זמן ולא תענשו על מכירת יוסף. אבל העונש יהיה
'מונח רביעי' דהיינו עד האלף הרביעי שאז הם ימותו
כעשרת הרוגי מלכות על מכירת יוסף. **מתוק מדבש!**

וישלחני א-לוקים לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות לכם לפליטה גדולה (מה, ז')

הסבר נפלא בדרך רמז הובא בספר 'פאר יעקב': **הקדמה:**
מובא בגמרא (תענית ח', ב') בימי רבי שמואל בר נחמני
הייתה מגיפה ורעב (ל"ע) אמרו החכמים 'איך נעשה?
להתפלל על שני דברים אי אפשר?' אמר להם רבי שמואל
בר נחמני 'נתפלל על הרעב וממילא המגיפה תעצר, כי
הקב"ה נותן שובע לאנשים חיים כמו שנאמר (תהילים קמה,
טז) 'פותח את ידיך ומשביע לכל חי רצון'.

ע"פ זה מבואר הפסוק (שמות כג, כה) 'ובירך את לחמך ואת
מימך והסירותי מחלה מקרבך' דהיינו שאם יהיה לחם
ומים אז בהכרח לא תהיה מחלה ומגיפה.
רמז לדבר בפסוק אצלנו 'וישלחני א-לוקים לפניכם לשום
לכם שארית בארץ' לקיים אתכם במזון כמו שנאמר 'כי
למחיה שלחני א-לוקים לפניכם' ואז בהכרח שיתקיים בכם
'ולהחיות לכם לפליטה גדולה' כי אם יש מזון אזי חייב
להיות חיים. **מתוק מדבש!**

ועתה לא אתם שלחתם אותי הנה כי האלקים (מה, ח')

הסביר בדרך רמז מוסרית ה'דברי שמואל' מסלונים זיע"א
(שלח לי הרב בנציון סנה שליט"א): דבר זה צריך כל יהודי לומר
לעניינים הגשמיים שלו ולטרדות פרנסתו: 'לא אתם
שלחתם אותי הנה' ירידתי לעולם הזה לא הייתה בעבורכם
'כי האלקים' אלא לצורך ענייני עבודה הא-לוקים, כי
נשמתי חצובה מתחת כיסא הכבוד ועיקר תפקידי הוא
לדאוג לטובת הנשמה... לא ירדתי לעולם השפל לשם
אכילה ושתיה ואף לא בשביל אשתי ובניי, כי אם למטרה
א-לוקית, שכל מה שברא הקב"ה בעולמו לא בראו אלא
לכבודו שיעשה נחת רוח לפניו יתברך. **מתוק מדבש!**

ופצונון 'עכנה' מילתא דגדיחותא

יהודי ה'איז לאכס, ונדקש לפתוח את האולגה
לביקורת, לפתח הוא האדיט, והאוכס לא הבין לאמה
הוא בלחץ, 'מה קרה? לאמה אתה בלחץ?' 'עכתי את
הקוד הסודי'... 'אז תשא את אתק מעכנה בפניה'
'אני לא יכול' 'אונה יהודי' 'הקוד הוא יום הניסיון'
לפני ואם היא תשא מעכתי אז ה'אז צל'...

ובני דן חושים (מו, כג')
מובא במדרש: 'בתורתו של רבי מאיר כתיב 'ובן דן חושים'

ויותר הוא לבדו לאמו ואביו אהבו (מד, כ')

יהודה אומר ליוסף 'ויותר הוא (בנימין) לבדו' ואילו יעקב
אמר לאחים 'והוא (בנימין) לבדו נשאר'. מדוע השינוי ומה
ההבדל בן 'ויותר' לבין 'נשאר'?
מסביר נפלא ה'שער בת רבים': המילה 'נשאר' מדברת על
החלק הטוב מבין שאר החלקים. ואילו המילה 'ותר'
מדברת על **החלק הרע** והפחות טוב מבין יתר החלקים.
ויש לכך כמה דוגמאות: על נח נאמר (בראשית ז', כג) 'וישאר
אך נח' כי הוא היה צדיק בדור הרשעים. ומאידך נאמר
(שמות י', טו) 'ולא נותר כל ירק בעץ' ואפילו הפחות טוב.
וכמו כן נאמר (שמות יד', כח) 'לא נשאר בהם עד אחד' ודרשו
חז"ל שאחד נשאר והוא פרעה שהוא החשוב שבהם.
ומאידך נאמר (תהילים קו', יא) 'ויכסו מהם צריהם אחד מהם
לא נותר' שאף אחד מבין הצרים, שהם חיל פרעה
הפחותים לא נותר.

לפי זה מבאר ה'שער בת רבים': יעקב רוצה לשכנע את
בניו שלא ייקחו את בנימין ולכן מרבה בחשיבותו באומרו
'והוא לבדו נשאר' כי הוא הטוב והיקר בעיניו מכל בניו.
מאידך, יהודה רוצה לשכנע את המושל המצרי שלא כדאי
לו להחזיק את בנימין ולכן אומר 'ויותר הוא לבדו' וכמו
שביאר רש"י 'לכל דבר אני מעולה ממנו'. **מתוק מדבש!**

והיה כראותו כי אין הנער ומת (מד, לא')

רש"י: אביו מצרתו...
מסופר על גנב אחד שנתפס בגניבתו והמלך דן אותו
לתליה. ביקש הגנב מהמלך רשות ללכת לביתו כדי להיפרד
מבני משפחתו, אמר לו המלך 'ומי ערב שתחזור לכאן?'
קם אדם אחד ואמר 'אדוני המלך, אני חבר טוב שלו ואני
מוכן להישאר ערב תחתיו, שאם הוא לא יחזור תתלה
אותי במקומו'. המלך הסכים ושחרר את הגנב.
אותו גנב התעכב בביתו... המלך מחכה ומחכה ולבסוף
הוחלט להוציא להורג את חברו הערב תחתיו.
והנה ברגע האחרון, לפני ביצוע התליה, הופיע הגנב וביקש
מהמלך לעצור את התליה ולתלות אותו. ומאידך החבר
אומר אדוני המלך תתלה אותי.

קרא המלך לשניהם ושאל 'מה קורה כאן?' אמר החבר:
'אדוני המלך, אני והוא חברים בלב ונפש, עד כדי כך שאם
אחד מאתנו ימות אזי השני ימות מצער'.
אמר המלך: 'החבירות בינכם היא כזו חזקה? אם כך אני
חייב לשחרר את שניכם... כי זה לא הוגן ולא מוסרי לשפוך
דם נקי ולהרוג את החבר שלא גנב בגלל פשע שעשה חברו.
וזה שאומר יהודה: גם אם בנימין גנב הרי בהריגתו אתה
תגרום להריגת אביו מצער... וזה לא הוגן'. **מתוק מדבש!**

ועתה אל תעצבו (מה, ה')
בהתבוננות ב'טעמי המקרא' אנו רואים כי המילה 'ועתה'

הסביר זאת בספר 'אבני שוהם' (הובא ב'פנינים יקרים')
הקדמה א': מובא בגמרא (חולין עה) שרבי מאיר סובר
שעובר אינו נחשב ירך אמו אלא בריה בפני עצמה.
הקדמה ב': מובא בגמרא (בבא בתרא קנג) הפסוק אומר (מו',
כז) 'כל הנפש לבית יעקב הבאה מצרימה שבעים' ובפרט
אי אתה מוצא אלא ששים ותשע. אמר רבי חמא בר חנינא
זו יוכבד שנולדה בין החומות.
תירוץ נוסף הובא במדרש שחושבים בן דן נחשב לשניים
ולכן נאמר ו'בני דן חושים'.
והנה, לפי דעת רבי מאיר שעובר אינו נחשב ירך אמו, הרי
שיוכבד נחשבת לבריה בפני עצמה למרות שלא נולדה ואם
כן, אין לנו צורך להחשיב את חושים כשניים. ולכן
בתורתו של רבי מאיר נכתב 'ובן דן חושים'. **מתוך אגדה!**

רצון וסיפור - מה הוספת ביטלה את התביעה...?

אנוכי ארד עמך מצרימה ואנוכי אעלך גם עלה ויוסף ישית ידו על עיניך (מו', ד')

מה הכוונה 'ויוסף ישית ידו על עיניך'?
וראיתי בזה כמה פירושים: **א.** בפשטות הכוונה שיוסף
ידאג לכל ענייניך הגשמיים (וכן פירשו הרשב"ם והספורנו)
ב. יוסף ידאג להעצים את עיניך לאחר מיתה. וכאן הבטיחו
שלא ימות יוסף בחייו (בעל הטורים, האבן עזרא ואור החיים)
ג. הסבר נפלא מובא בשם ה'משך חכמה' זיע"א (ד"ת לפ"ש):
הקב"ה מודיע ליעקב על ירידתו למצרים אשר כידוע כללה
שעבוד מר וקשה. לפיכך נותן לו הקב"ה עצה נפלאה
להעביר לבניו כיצד יחזיקו מעמד בגלותם.
ומהי העצה? לעצום את העיניים ולהתחזק באמונה. וזאת
ע"י התבוננות במה שאירע ליוסף. שהרי מי היה מאמין
שכל הצער שעבר יוסף: השלכתו לבור, מכירתו לעבד,
ישיבתו בכלא, הכל נועד כדי למנותו למלך על כל מצרים!?!
וזוהו פירוש 'ויוסף ישית ידו על עיניך', כשתבוננו
בגלותכם על חיי יוסף, אז תשימו את ידיכם על העיניים
וכך תתחזקו באמונה בהבטחה שנאמרה כאן ליעקב:
'אנוכי ארד עמך מצרימה ואנוכי אעלך גם עלה...'
ולכן אנו עוצמים עיניים באמירת 'שמע ישראל' להורות
שבכל מצב שיהודי עובר, יתחזק באמונה שהוא בידיו
הנאמנות של הקב"ה והכל לטובה. **מתוך אגדה!**

ובעניין זה להלן סיפור מופלא שסיפר בעל המעשה (גיליון

'השגחה פרטית' הובא ב'דרשו'):
לאבי מורי יש עסק של מעון ילדים. יום אחד הוא מקבל
הזמנה לבית משפט בטענה שהוא גונב את העובדות שלו
ואינו מפריש עבורן את האחוזים הקבועים בחוק לקופת
גמל המיועדת לפנסיה.

הדבר לא היה נכון. נראה שהרושם שנוצר קרה מפני
שהעובדות ביקשו תלושים נמוכים יותר וגבוהים יותר,
וביקשו שהמשכורת תחולק בצורה שונה מהרגיל.

מבירור קצר העלה אבי שתביעה כזאת היא צרה צרורה
והסיכוי לצאת ממנה זכאי הוא אפסי, כי התביעה משומנת
היטב, ועל כל טיעון שיעלה לטובת אבי, הם יעלו טיעון
נגדי ויביאו לכך שהוא ישלם קנס של ארבעים אלף שקל,
וכמובן - סגירת העסק.

אבא לא התייאש והחליט להתחזק ביותר באמונה ובטחון.
הוא שכר עורך דין מתחיל, חבר מתמחה שזה עתה סיים
את חוק לימודי המשפטים. לצד זה הלך אבא ותלה
מודעות בכל רחבי בני ברק 'אין עוד מלבדו'.

בבוקרו של יום המשפט הוא קרא לכל הילדים. אני הייתי
אז בחור וזכיתי גם כן להשתתף במעמד. אבא ביקש
מכולנו לומר בפה מאה פעמים 'אין עוד מלבדו' ולחשוב
על המשמעות של המילים האלה. כך אבא יצא למשפט.

הוא הגיע לבית המשפט 'השלום' בתל אביב, וראה שחדר
השופטת נמצא בקומה 6, שם ייערך המשפט.

מלכתחילה, אבא לא היה עולה במעלית שרבים הנכנסים
והיוצאים בה בכל קומה, בגלל שמירת עיניים, אך משום
שסבל מהכליות הרי שזו הייתה סכנה בשבילו לעלות
במדרגות, לכן נאלץ לעלות במעלית.

כשהגיע לקומה 6 התברר לו שהחדר בשיפוצים ועליו
לעלות לקומה 7. נו, קומה אחת הוא מסוגל לעלות
במדרגות. הוא יצא למדרגות, והנה הוא מגלה שמשני צדי
המדרגות עומדות נשים, והרי אין לעבור ביניהן.

הוא פנה אל השתיים בכל הכבוד הראוי וביקש: 'סליחה,
תוכלו בבקשה לאפשר לי לעבור? כי אסור לי לעבור בין
שתי נשים'. אחת הנשים שאלה: 'סליחה, האם אנחנו
טמאות?' 'חלילה' ענה אבי 'הגמרא כותבת שיש סכנה
בדבר. וגם לאשה אין לעבור בין שני גברים ואיני חושב
שזה מפני שאני טמא'.

הן פינו את המעבר. אבא עלה את גרם המדרגות ולאחר
מכן הודה להן: 'אני ממש מודה לכן שהתחשבתן
ברגשותיי, ה' ישלם שכרכן'.

המשפט נפתח, וכבר רואים אות לטובה. במקום שני
תובעים הגיע רק אחד בדרג נמוך יותר.

לפתע, בעת שאבי נעמד בצד הנאשם, מישהי נופפה לו
לשלום. הדבר היה תמוה בעיניו מה לו ולאשה זו?

התברר ששתי הנשים שאבי לא ראה את פניהן כלל, הן
השופטת והכתבנית, שיצאו לשוחח בחדר המדרגות, כי
החדר המקורי שלהן בשיפוצים...

המשפט התחיל, והשופטת אמרה לתובע: 'היהודי הזה
נראה לי צדיק. הוא לא נראה לי מישהו שיגנוב את
העובדות שלו, לא חושבת שיש מה להתדיין כאן. תצאו
החוצה ותעשו פשרה'...

השניים יצאו, והתובע אמר לאבא: 'אני רואה שהשופטת
הולכת להצדיק אותך. תן לי 2000 שקל ונגמור את הסיפור'
המשפט הסתיים. 2000 שקל הלכו לכפרה, וזהו! הכל
השתלשל בצורה מופלאה כל כך, שראו בחוש מי הוא
שופט כל הארץ, אין עוד מלבדו.

אבא ירד למטה ונכנס למונית שחיכתה לו, כמו שסוכם.
אבא סיפר לנהג את השתלשלות העיניים, והלה התרגש
כל כך, שהוא פתח את דלת המכונית וצעק 'יש אלוקים!
אין עוד מלבדו! תדעו שיש אלוקים'...

אחים יקרים! יהודי שבכל מצב יודע שהוא בידיו
הנאמנות של הקב"ה יזכה בוודאי לישועה גדולה...

שבת שלום ומבורך!

לע"נ: אבי מורי ממוס בן ג'זרה ז"ל ואמי מורתני גיטה בת מנטה ז"ל
יעקב בן רבקה ז"ל / מימון ספירו בן מויל טוב ז"ל
רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להעלאת: דקל מלכה - להעלחה כללית / אורי ישראל - רפ"ש / סוזן בת
ימנה - רפ"ש / אהרון בן מסעודה - רפ"ש / דוריאן הודיה בת נעמי -
לרפ"ש / נועם חן בת שולה - רפואה שלימה